

presentatietekst

**persconferentie
woensdag 18 februari 2009
café De Monk**

1) Het zijn harde tijden en er is nood aan een duidelijk socialistisch verhaal

Het zijn vandaag harde tijden. In september 2008 brak de financiële tsunami los. Beleidsdragers hadden hun mond vol over het herstel van het vertrouwen. Enkele maanden later zitten we in de grootste economische crisis in honderd jaar. Het vertrouwen is nog steeds zoek. Banken zijn net zombies geworden. Halfdood en kreupel bedelen ze bij de overheid voor steun, garanties of de overname van “toxic assets” De financiële sector wordt miljarden euro’s en dollars aangeboden zonder dat men weet of deze overheidstussenkomst gaat helpen. De industrie is overal stilgevallen. In alle landen worden de stelsels van economische werkloosheid maximaal benut, hopen de dat men hiermee het stilvallen van productie zal overbruggen. Toch dreigt er een sociaal bloedbad. Sluitingen en afdankingen komen eraan. Ook bij ons. Volvo, Opel, Daf, maar ook de bouwnijverheid het KMO weefsel zien de grond onder de voeten wegzakken. In de meest kwetsbare landen (Hongarije, Litouwen) gaat men reeds over tot massale loondalingen, te beginnen bij de ambtenaren (-15 à 25%). De overheidstussenkomst doet de overheidsschuld de hoogte inschieten. In het Verenigd Koninkrijk bedraagt de totale schuld (particulieren, ondernemingen, banken en overheid) bijna 300% van het BBP.

Wie durft zeggen dat er geen vuiltje aan de lucht is? “*There is something rotten*” (in this world) ... Amper één jaar geleden was het een taboe de vrije markt te bekritisieren. Liberalisering, deregulering en zelfredzaamheid werden hoog in het vaandel gedragen. Vandaag kan men de voorbode van protectionisme overal zien opduiken. Noch de G7 noch de G20, noch Europa slagen erin een coherente aanpak na te streven. Dus is het ieder voor zich...

Vlaanderen zal zich niet redden op haar eentje. Vlaanderen heeft België én Europa nodig, op korte, midden en lange termijn. De komende verkiezingen vinden plaats in deze context. Zij bieden de linkerzijde de kans om opnieuw een duidelijk verhaal naar de man en de vrouw in de straat te brengen.

Harde tijden vergen een juiste analyse, een duidelijk boodschap met concrete voorstellen.

Socialisten zijn geen weekdieren. Socialisten zijn radicale democraten. Socialisten kunnen zich niet verzoenen met een onvolmaakte democratie waarin het cijnskiesrecht van de aandeelhouders heerst. Dat is zo in tijden van economische voorspoed, en het is a fortiori zo in tijden van economische crisis. **Een samenleving is en kan geen markt zijn.** Een samenleving is maar leefbaar als de overheid via democratische besluitvorming de belangen en behoeften van de meerderheid van de ingezetenen als uitgangspunt neemt. Daarom stellen socialisten het eigenbelang, het collectief egoïsme van economische elites in vraag.

Vandaag ziet iedereen dat deze economische elites de samenleving gijzelen, hun stempel op alle beslissingen drukken. Een kleine maar zeer rijke wereldvertakte economische elite kaapt de welvaart en ontduikt zowel belastingen als maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Zolang we geen duidelijk beeld hebben over wie onze tegenstrevers zijn, over wie en welke macht een obstakel zijn om de maatschappelijke problemen op de lossen zal de linkerzijde lamelijk blijven. Politieke actie is noodzakelijk om machtsverhoudingen om te buigen, via regelgeving en beleidsdaden. Enkel een hedendaags socialistisch verhaal is in staat te begeisteren en te mobiliseren. Het is dat of gebukt gaan onder het populisme van rechts, of uiterst-rechts.

Het socialisme drukte haar stempel op de geschiedenis van dit land in de episoden waarin ze gedegen wetgevend werk kon koppelen aan buitenparlementaire oppositie en mobilisatie. Denken we maar aan de achturedag, het algemeen stemrecht en de sociale zekerheid. **De uitdagingen voor socialisten vandaag zijn van die orde van grootte.** Socialisten mogen niet verworden tot vijfde wiel aan een regeringswagen die bestuurd wordt door de rechterzijde. We moeten de retoriek van rechts doorbreken. We moeten de mythe van een democratisch, sociaal en groen rechts ontmaskeren. We moeten opnieuw het discours en de agenda bepalen. We moeten het verloren terrein terugwinnen!

2). Het huidige ontwerp van programma : een mager beestje

Begeestering en mobilisatie ontbreken momenteel in de SP.a-programma's voor Vlaanderen en Europa. De programma's bevatten tal van lovenswaardige en verdedigbare voorstellen, maar zijn niet geschreven naar het formaat van de uitdagingen van deze tijd. De erfenis van twintig jaar regeringsdeelname weegt als een loden mantel op de partij en haar programma. De partij heeft nagelaten om ideologisch te herbronnen na de verkiezingsnederlaag van juni 2007. Het resultaat is er vandaag naar. De SP.a blijft vastgeklonken op haar Vlaamse- en centrumkoers in weerwil van de besluiten van het congres van oktober 2007: een duidelijker socialistisch profiel en een tegengewicht bieden aan het communautaire opbod. De partij blijft hangen in het overbevolkte politieke centrum en zakt daardoor met haar dertien procent in de peilingen terug naar zowel historisch als geografisch gezien de kleinste sociaal-democratie in Europa.

De partij redeneert vanuit de bestaande politieke machtsverhoudingen in Vlaanderen, België en Europa en beschouwt ze als nauwelijks veranderbaar. De programma's lezen als onderhandelingsnota's voor een regeringsdeelname van het kleine broertje: 'laten we vooral geen potten breken'. Sommige essentiële delen ervan zoals de voorstellen rond tewerkstelling dateren zelfs uit de periode van hoogconjunctuur en krapte op de arbeidsmarkt. De partijleiding heeft blijkbaar vooral de bekommernis om niets te beloven wat we niet onmiddellijk kunnen waarmaken. **Bijgevolg beloven we helemaal niets meer.** Met dergelijke programma's zullen we geen verkiezingen winnen.

Toch hebben de militanten van SP.a Rood naar best vermogen getracht deze programma's te amenderen volgens de basispostulaten van SP.a Rood: economische democratie, solidariteit in plaats van concurrentie, en internationalisme. Om en bij de 70 amendementen werden individueel ingediend via afdelingen.

Enkele in het oog springende amendementen:

Voor Europa:

- *Als we al niet enthousiast zijn over het kapitalisme, dan willen we zeker geen welvaartstaat voor de kapitalisten alleen. Vandaag leveren mensen niet enkel hun arbeid, ze leveren bovendien hun spaar- en belastinggeld als kapitaal om de economie draaiende te houden. Voor wat hoort wat. De overheidsinmenging in de financiële sector mag niet uitdraaien op een collectivisering van verliezen alleen: er zijn sterke openbare kredietinstellingen nodig om de economie democratisch, sociaal en ecologisch te maken.*
- *Een eengemaakte Europese fiscaliteit verhindert de lidstaten om elkaar op dat vlak de loef af te steken. Een register van alle Europese vermogens boven de één miljoen euro moet witwasoperaties, kapitaalvlucht en belastingsontduiking helpen tegengaan en legt de basis voor een Europese vermogensbelasting.*
- *Israël moet de resoluties van de VN toepassen. Zolang de Israëlische regering en haar leger een embargo van Gaza handhaaft en de verplaatsing van niet-joodse personen en goederen hindert door grenssluitingen worden de akkoorden tussen de EU of de lidstaten ervan en Israël opgeschort. Er moet onderzocht worden volgens welke formule de staat Israël kan verplicht worden aan de EU en de VN de kosten terug te betalen van de hulp aan Gaza en van de heropbouw van de verwoestingen aangericht door het Israëlisch leger.*

Voor Vlaanderen:

- *Vlaanderen moet binnen het federale en Europese verband pleiten voor een 32-urenweek zonder loonverlies. Arbeidsduurvermindering vormt een rechtvaardige compensatie voor de sterk gestegen competitiviteit, schept ruimte voor werknemersdemocratie, verlaagt de veel te hoge werkdruk, maakt de combinatie tussen arbeid en gezin makkelijker en zet een rem op de toenemende werkloosheid.*
- *Vlaanderen vraagt de federale regering en de sociale partners om de Europese richtlijn in verband met werknemersvertegenwoordiging in KMO's versneld om te zetten.*
- *Vlaanderen beschouwt het arbeidsrecht, het loonoverleg, de sociale zekerheid en het arbeidsmarktbeleid ondubbelzinnig als een taak voor een te versterken federale overheid en de federale organen voor sociaal overleg. Wij willen niet splitsen wat we op Europees niveau willen eenmaken. Klemtonen op de behoeften van specifieke regio's hoeven niet noodzakelijk te worden gelegd volgens taalgebieden.*

3) onze kandidaten: sterke mensen in harde tijden

Behalve de lamlendigheid van het programma dreigt de bekommernis om de continuïteit van individuele politieke carrières eveneens als een molensteen om de nek van de SP.a te hangen.

Teveel worden de lijsten beheerst door ministers, ex-ministers of ministers *in spe*. Dit is geen 'nieuwe generatie'. Een geloofwaardige socialistische lijst moet minstens in gelijke mate gedragen worden door nieuwe, sterke en onbesproken kandidaten vanuit de basis. Daarom zijn onze SP.a Rood kandidaten sterke kandidaten, ondanks hun gebrek aan beleidservaring. Zij staan met beide voeten op de grond, in het verenigingsleven, in hun wijk en op het werk. Ze zijn actief in het middenveld of syndicaal. Ervaren of nieuwkomers, ze willen zich inzetten voor de rechten en de belangen van gewone mensen.

Een greep uit onze kandidaat-kandidaten :

- *Erik De Bruyn, 49 jaar, milieuambtenaar stad Antwerpen*
- *Elke Heirman, 29 jaar, onderwijzeres, Antwerpen.*
- *Antoon Stessels, 30 jaar, leraar Nederlands en Engels, Antwerpen*
- *Roger Collin, 41 jaar, arbeider bij Flight Care (Luchthaven Zaventem), Vlaams Brabant*
- *Camiel Goegebeur, onder-voorzitter SP.a Brugge, 46 jaar, arbeider, West-Vlaanderen*
- *Charlotte Storme, gemeenteraadslid SP.a Brugge, 15de plaats op lijst provincie West-Vlaanderen*
- *Marita de Neubourg, SP.a Gent, 62 jaar, gepensioneerd leerkracht, Oost-Vlaanderen*
- *Wim Goossens, 23 jaar, interim-bediende. Actief vakbondsmilitant, Europa*

Het zijn sterke mensen omdat ze het aandurven dwars te liggen in de eigen partij. Constructief bijdragen maar ook zeggen wat er mis loopt. Geen ja-knikkers of mensen die hopen op een mooie politieke loopbaan. Dit is de zuurstof van de democratie. Als verkozenen zullen onze kandidaten hun rol als vertegenwoordigers van het volk voluit spelen, ongeacht of de partij in de regering zit of niet. Ze zullen een spreekbuis zijn van de sociale bewegingen die nodig zijn om een samenleving daadwerkelijk en ten gronde te veranderen.

SP.a Rood is geen partij in de partij maar een opiniestroming van sp.a'ers die ijveren voor een linkse verankering van de SP.a. Zonder pluralisme bestaat er geen democratie. Eenheid in verscheidenheid is ons motto. Maar we verhullen niet dat de komende verkiezingscampagne elementen van een verkiezing in de verkiezing met zich meedraagt. Dit is het einde van een politieke generatie en het aantreden van een nieuwe. Aan de SP.a-kiezer worden immers twee opties voorgelegd: die van een verzwakte beleidspartij die vanuit een marginale regeringsdeelname enkele meubelen tracht te redden. Of die van een socialistische partij die zichzelf opnieuw uitvindt en de samenleving op termijn daadwerkelijk van koers zal laten veranderen.

Nu is het ogenblik aangebroken om opnieuw socialisten naar de parlementen te sturen en om de sp.a naar links en dan vooruit te stuwen.

Brussel, 18 februari 2009